ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1° υποερώτημα (μονάδες 10)

- α. Λ
- β. Σ
- γ. Σ
- δ. Λ
- ε. Σ

2° υποερώτημα (μονάδες 10)

Τρόποι ανάπτυξης της πρώτης παραγράφου του Κειμένου 1:

- Αιτιολόγηση 1ⁿ: Οι λεπτομέρειες της παραγράφου («Από τη μια ο ρόλος της... κοινωνικοποίηση)» αιτιολογούν τη θεματική περίοδο («Η αξία της εργασίας... πολύπλευρη»). Υπονοείται η λέξη «διότι» στην αρχή των λεπτομερειών. Η αιτιολόγηση προσφέρει την απαραίτητη τεκμηρίωση στη θέση της συγγραφέα, η οποία τοποθετείται στη θεματική περίοδο.
- Διαίρεση: «Από τη μια ο ρόλος της είναι βιοποριστικός [...], από την άλλη ψυχολογικός». Οι διαφορετικοί και σημαντικοί ρόλοι της εργασίας αποδεικνύουν την «πολύπλευρη» αξία της.
- <u>Παραδείγματα</u>: τα στοιχεία που παρατίθενται εντός παρενθέσεων ως παραδείγματα, στην πρώτη περίπτωση συγκεκριμενοποιούν τον βιολογικό ρόλο της

εργασίας («σταθερό εισόδημα, κάλυψη βιοτικών αναγκών, αυτονομία, ανεξαρτησία») και στην δεύτερη διασαφηνίζουν τις πλευρές της προσωπικότητας που ο ψυχολογικός ρόλος της εργασίας ευεργετεί («κριτική σκέψη, πρωτοβουλία, φαντασία/δημιουργικότητα, ψυχική ευφορία, κοινωνικοποίηση»).

<u>Αιτιολόγηση 2ⁿ</u>: Η φράση «καθώς βοηθά... κοινωνικοποίηση)» αιτιολογεί τον ψυχολογικό ρόλο της εργασίας και το «καθώς» έχει την έννοια του «διότι» (είναι δηλαδή αιτιολογικός σύνδεσμος και όχι χρονικός).

3° υποερώτημα (μονάδες 15)

Ο μεταφορικός λόγος καθιστά το κείμενο ελκυστικότερο και πιο ενδιαφέρον προσδίδοντας στον αποδεικτικό λόγο μια παραστατική νότα συναισθήματος. Παράλληλα, ο λόγος γίνεται πιο στοχαστικός, καθώς το μήνυμα διατυπώνεται έμμεσα, με τρόπο που κινητοποιεί τις νοητικές δυνάμεις του δέκτη, καθώς δε δίνεται πληροφοριακά.

Μετατροπή της φράσης: Έτσι διασώζεται από τους διάφορους σκοπέλους που συναντά στον δρόμο του = Έτσι γλιτώνει από τα εμπόδια / τις δυσκολίες που τυχαίνουν/προκύπτουν κατά την επαγγελματική του επιλογή.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Οποιαδήποτε διαπίστωση από τους/τις μαθητές/-τριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον μπορεί να συσχετιστεί/ τεκμηριωθεί με στοιχεία/ χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

Το ποιητικό υποκείμενο υποφέρει από «καημό», γιατί κάνει μια «δουλειά χωρίς ελπίδα». Η θλίψη του βασίζεται στη διαπίστωση της αντινομίας του προς την πλάση, όπου τα πάντα δουλεύουν ευφρόσυνα (στίχοι 1-4), ενώ το ίδιο αδυνατεί να αγαπήσει, να απολαύσει, να τραγουδήσει, δηλαδή να ζήσει με πληρότητα (στίχος 6). Γνωρίζει την αξία του και τη μοναδική του ευαισθησία (στίχοι 7-8), όμως η δουλειά χωρίς ελπίδα το αποξενώνει από τη φύση και την ευτυχία (στίχοι 9-11) καθώς είναι μάταιη και άσκοπη (στίχοι 12-14).

Οι μαθητές/τριες θα παραθέσουν τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους σε ελεύθερο στοχαστικό λόγο, όπου θετικά αξιολογείται, μεταξύ άλλων, η συνάφεια με την πηγή

εκκίνησής τους, δηλαδή το ποιητικό κείμενο, και όχι η παράθεση άσχετων στοχασμών και συναισθημάτων.